

v 31. taktu in še več drugih. Če prav so taki akordi upeljani v protigibu, (*motus contrarius*), niso nikdar pravilni, ako nimajo pripravljene kvarte ali pa temeljnega tóna. G. skladatelj bi bil prav storil, ako bi bil dal svoje sicer prav dobre skladbe pred tiskom pravemu strokovnjaku v korekturo. To nikakor ni sramotilno; saj so celó klasiki tako delali, dobrovedoči, da „več očíj več vidi“.

Ker pa so antifone vrlo dobro zložene v cerkvenem duhu in jim ne pomanjkuje lepih muzikalnih oblik, smemo jih kot delo nadepolnega skladatelja v obče priporočati.

D. Fajgelj.

rejet

Blag roják.

Ko trombe glas, ko zvon doní
Od vrlega moža spomin!

Koseski.

Dné 24. januarija l. 1744. spisal je v nemškem Gradci Martin pl. Lamb in Schwarzenberg oporoko svojo. Skoraj poldrugsto let je minulo od tedaj — in danes se javljajo blagodejne posledice zadnje volje plemenitega moža, ki na tujem ni pozabil rodne zemlje in vasí, kjer mu je tekla zibelka. Oporoka je že po obliki svoji jako zanimiva in zato jo nekoliko obširneje podajem „Zvonovim“ čitateljem.

V uvodu pravi Martin pl. Lamb in Schwarzenberg, da se je odločil pisati poslednjo svojo voljo gledé minljivosti življenja, ki nam kar pred očmi gine, in gledé na to, da je življenje prav za prav le nekaka zastava smrti. Dušo svojo priporočivši brezmejni milosrčnosti božji in ukrenivši, da se truplo njegovo pokoplje prav préprosto, ter bere trideset maš za dušnic, natanko popiše premoženje svoje in napravi iz njega fidejkomis za sorodnike. V gotovini zapušča dvanajst tisoč goldinarjev, ki so naloženi v mestni banki dunajski. Vrhu tega našteva raznih dragocenostij, katere dobi dedič njegov: srebrno posodo, težko 52 lotov; par risanic, ki jih je zdelal slavni puškar Jurij Kaiser na Dunaji; par lepih pušk od nič menj slovečega dunajskega mojstra Ivana Bosa; dolgo španjsko risanico, kakeršne delajo v Dunajskem Novem Mestu. Denar, dragocenosti in ostala oprava skladajo fidejkomis, katerega prvi posestnik je imel biti po volji testatorjevi njegovega brata Antona Andreja pl. Lamb in Schwarzenberg drugi sin Jarnej Josip pl. Lamb in Schwarzenberg, doktor zdravništva in njegovi otroci; ako ti pomrjo, dobi fidejkomis tretji netjak, oziroma njegovi otroci. Treba pa je, da uživatelj fidejkomisa ostane zvest veri očetov in da nikdar ne spozabi dolžnega spoštovanja do udov slavne habsburške hiše; kdor bi se ne ravnal po tem, izgubi pravico do fidejkomisa in odstopiti ga mora zakonitemu bližnjemu nasledniku.

Ko bi pa izmrli moški dediči bratovi, potem naj se vse premoženje porabi za blagodejne ustanove. Ustanovno pismo naj sestavi župnik vipavski ali pa njegov vikar v Črnem Vrhu v soglasji s cerkvenimi in srenjskimi predstojniki Črno-vrškimi na Kranjskem. V prid duše oporočnikove naj se napravijo ustanove za dečke in deklice testatorjevih sorodnikov v Vipavi, Črnem Vrhu in v Idriji, da bodo pridno hodili v šolo. Ko bi pa teh ne bilo, smejo se ustanove tudi podeliti drugim marljivim otrokom iz vipavske, črno-vrške in idrijske fare.

Fidejkomis je užival najprej Martinov netjak Jarnej Josip, za njim pa ga je dobil okoli leta 1763. Melhijor pl. Lamb in Schwarzenberg, bivši oficijal pri ces. kr. tabačnih dohodkih in dvornem knjigovodstvu, kateremu je nasledoval mladoletni sin Martin. Ta je bil zadnji rodovine pl. Lamb in Schwarzenberg. Umril je 19. aprila l. 1868. v Budimpešti, star 72 let in neoženjen. Zadelala ga je bila kap v Kraljevih Varih.

Deželno sodišče v Gradci je z odlokom 20. avg. l. 1869. proglasilo, da je fidejkomis prenehal s smrtjo zadnjega pl. Lamba ter ukrenilo, da se premoženje porabi v zmislu ustanovnega pisma. Imetje znaša danes 21,150 gold. jednotnega državnega dolga v bankovcih, ki se bodo porabili po predlogu g. vikarja in cerkvenega ter občinskega predstojništva v Črnem Vrhu za deške in dekliske stipendije. Štiri ustanove so po 150, štiri pa po 50 letnih goldinarjev; nobena ni omejena na kako posebno vrsto studij.

Toliko ob ustanovi. Žal, da nimamo o življenji blazega rojaka skoraj nikacih podatkov. Leta in dné njegovega rojstva ne znamo. Iz oporoke je razvidno, da je bil krščen v vipavski podružnici sv. Jošta v Črnem Vrhu in da je vedno ostal samec. Pisal se je od začetka pač za Lampe-ta — priimek, ki je v njegovem rojstvenem kraju zelo navaden. Sam pripoveduje v poslednji volji, da je služil trem rimskim cesarjem: Leopoldu, Josipu in Karolu. Navzočen je bil v vseh turških, francoskih, španjskih in laških vojnah tedanje dobe ter posloval v dvornih in vojaških stvareh. V svoji oporoki pristavlja izrecno, da je služboval vedno z „najudanejšo zvestobo“ ter ukrenja, da se to zapiše na njegov nagrobni spomenik.

Z ozirom na vlado cesarja Leopolda I. (1657—1705) lahko sklepamo, da se je pl. Lamb porodil v drugi polovici 17. stoletja; oči pa je zatisnil l. 1744., najbrž v Gradci. Kje je pokopan, ne znamo. Grobnega spomenika, kakeršnega si je sam volil v oporoki, ne vidimo nikjer več. Kamen je izginil — a spomenik, ki si ga je postavil blagi mož z oporoko svojo, bode trajal dalje, nego kamen in ruda; v srcih hvaležnih potomcev živel bode na veke. Naj rodé njegove ustanove óne blage sadove, ki si jih je želel plemeniti rojak, mož slovenske korenine, prejasen vzgled neomahljive zvestobe do vere, cesarja in domovine svoje.

—n.